

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Imperatoris contra Lutherum Resolutio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

turpiter defecerat, rediret. Cuius Auctoritatem, quum tantam voluerit esse Dominus, idemque Deus noster Iesus Christus: Ut qui Ecclesiam non audierit, tanquam Ethnicus & Publicanus sit habendus Idcirco non immerito vel eam solam omnibus inuentionibus, & vafra mentis haereticorum longe anteferendam nemo unquam, nisi perditissimus & vere haeticus, ut Lutherus iudicauit, qui ut tandem egregia sua hic acta con digno sine clauderet, & quod pessime inceperat, peius terminaret, & quid animi habeat, & quam fidelium elade exultet, vel in nostro & sacri Imperij conspectu dissimulare non potuit. Nam detorta (ut haeticus ille est) a vero sensu ad suam impietatem Euangelica illa sententia: Non veni mittere pacem, sed gladium. Omnium sibi, dixit, iucundissimam istam in rebus faciem videri, ob verbum Dei, studia, & dissensiones fieri: Id est (quod vti nam ne experientia videremus obdissidentes ab Ecclesiarum Lutheri opinionibus, quas Verbi Dei falso titulo praesexit, vere studia contraria, & dissensiones, & dissidia, & schismata, & bella, & caedes, & rapinas, inter Christianos concitari. Taliigitur, & tam subdola, atque haeticis omnibus peculiari, repositione, Nobis, & sacro Imperio à Luthero data, etsi decreueramus, ipso statim remisso, ad ulteriora progredi, id quod ex sententia nostra, manu nostro scripta, & postera die publicata nemini non constare potest.) Tamen ad preces omnium Imperij Ordinum inclinati, adhuc ipsi stridium ad respiciendum concessimus. Quo tempore duo Electores, duo Episcopi, duo Principes seculares, duoque Ciuitatum nomine, Vniuersos Ordines, & statu: sacri Romani Imperij representantes. & ad hoc communi omnium iussu, & nomine deputati, vocato ad se Martino praedicto, nullum non admonendi & adhortandi eum, ut tandem respiceret, & nisi id faceret, qua ipsum à Nobis, & sacro Imperio, legumque constitutionibus poena manerent, declarandi officium frustra insumperunt Vnus etiam eiusdem sacri Imperij Elector, adhibitis secum duobus Doctorebus, pietate & scientia praclaris, non solum adhortationibus: sed etiam multorum errorum euidentibus redargutionibus, ad ipsius usque obmutescentiam factis. mox seorsim ipsum prudenter & humane commonescit, ut ad summi Pontificis, & Sedis Apostolicae, Nostrumque & sacri Imperij Statuum, & ceterarum fidelium Nationum, sanam sententiam, iuxta continuatum et saecula Ecclesiarum ritum, potius quam ad suam vnius opinionem respiceret. A qua si recedens, in ordinem redire vellet, id se primum non multorum sanctorum patrum, qui & ipsi aliquando errauerunt, laudabili exemplo, deinde saluis, anima, corpore & honore facturum cognosceret. Ad qua Martinus antea

dictus, etsi varia pleraque & diuersa, cumque eis, qua scripserat, pugnantia: nihilo tamen meliora, aut saniora, priuatim respondit, quam publice, coram nobis, & sacro Imperio, secerat. Atque adeo se, non omnes modo supra memoratos, sed & Concilium ipsum generale (si quod fieret) suspectum habere protestatus est. Et (ut certissimo, & omni exceptione maiori, testimonio nobis constat) pollutissimo & sceleratissimo ore profari non est verius, res Euangelicam & Catholicam fidei, nunquam fuisse in Conciliis generalibus benetractatas. Vnde non iniuria plurimum nobis mirari subiret (cur nam à summi Pontificis sententia: ad generale Concilium nuper prouocarit, quum tam impie de concilio ipsis loquatur & scribat) nisi manifestè sciremus, vnihil est haeticis aequè formidabile, atque oecumenicum Concilium: ita nihilo illi idem magis proprium esse, quam ut dictis factisque & scriptis, secum ipsi distideant. Quod si usquam alibi, praecipue in Lutheri libris (diuina prouidentia sic operante, quo ipsius vana adificia per seruant) passim legere & videre est.

Hu omnibus & singulis, sic omnino ut praemittitur, se habentibus, quum praedictus Martinus, tam peruersè & obstinatè, in suis adeo manifestè haeticis opinionibus persisteret, ut ab omnibus iis qui sapiunt, partim demens, partim etiam malo aliquo obsessus Spiritu iudicaretur. Nos iuxta tenorem salui conductus, ipsum statim à conspectu nostro missum fecimus, datoque sibi in comitatu vno ex Heraldis nostris, & praescripto termino, die vice-sima quinta mensis Aprilis, qua ex VVormacia discessit, ad viginti deinde proxime futuros dies, quibus peractus, vna saluus conductus per actus & extinctus censeretur. Nunc tandem ad reliquas opportunas medelas, huic pestilenti morbo necessarias, in hunc qui sequitur modum procedere decreuimus.

Primum omnium ad honorem Dei omnipotentis, Romanique Pontificis, & sanctae Sedis Apostolicae debitam reuerentiam, pro Imperiali dignitatis officio ac debito, nec non zelo & studio, quo nostrorum maiorum more & ingenita etiam Nobis vi ad defensionem Catholicae fidei, sanctaeque Romanae & vniuersalis Ecclesiae honorem, tutelam & protectionem, omnes nostras vires & facultates, Imperium, Regna, Dominia, amicos, vitam denique & animam ipsam nostram, exponere summus parati. Ex Imperiali & Regia auctoritate, nec non consilio & assensu Electorum, & omnium sacri Ro. Imp. Principum, Ordinum, & Statuum, in hac celeberrima & frequentissima Imperiali Dieta VVormacia congregatorum, ad perpetuam rei memoriam exequendo sanctissimi

domini nostri Papa, veri in hac parte iudicis sententiam, decretum & condemnationem, in litteris Apostolicis (ut supra dictum est) ad nos directis, contentam, Martinum Lutherum, ut membrum ab Ecclesia Dei abalienatum, ut obstinatum schismaticum & Notorium haereticum à Nobis haberi declaramus, & ut talem à vobis omnibus & singulis habendum decernimus & edicimus: Mandantes de eorundem Statuum consilio & consensu, sub criminis laesa Maiestatis, Nostraque & sacra Imperij gravissima indignationis, ac etiam amissionis feudorum, Dominiorum & honorum omnium gratiarum quoque & omnium Privilegiorum à Nobis & sacro Imperio dependentium, quae obtinuitis hactenus, aut praedecessores vestri quomodolibet obtinuerunt: necnon proscriptiois ac Banni, & interdicti Imperialis poenis: ne quis vestrum praefatum Martinum Lutherum, receptare, defendere, sustentare, fovere, dicto, facto, aut scripto praesumat. Quinimo post elapsam supra dictum viginti dierum terminum contra eum, ubicunque deprehensus fuerit, & in manu aut facultate vestra erit, iuxta formam Imperialis Banni procedatis, vel saltem personaliter captum tam diu custodiat, donec Nos, à vobis de hac re certiores facti, de legitima in eum prosecutione facianda vobis significemus: & vos tam sancti operis & laboris debita praemia, & mercedem etiam uberem, cum impensis ob hanc causam factis reportetis.

Et nihilominus eiusdem Martini complices, adhaerentes, receptatores, & quomodolibet fautores & sectatores (nisi se iniquitatis semitam deseruisse, & Auctoritate Apostolica absolutionis remedium consecutos esse, fidem condignam fecerint) iuxta sacras constitutiones, ac interdicti & Banni Imperialis legem & ordinem, libere & absque ulla contradictione prosequamini, illosque & illa capiat, & in usus vestros, optimo & pleno iure convertatis. Mandamus insuper vobis omnibus & singulis praefatis, sub eisdem praenominatis poenis, ne quis Martini Lutheri scripta, à summo Pontifice Auctoritate sua Apostolica (ut praemittitur) damnata, aut alia quaecunque, tam Latino quam Alemanico, seu alio quovis idiomate, ab eo hactenus composita, vel in posterum componenda utpote mala, suspecta, & à notorio & perniciosissimo haeretico provenientia, emere, vendere, tenere, legere, describere, imprimere, aut describi vel imprimi faceres, asserere, sustentare, predicare, defendere praesumat: non obstantibus, quod in illis etiam aliqua bona (ad fallendas simplicium mentes) immixta essent. In quo praeter iustam Sedis Apostolicae sententiam, etiam laudatissimam veterum patrum institutionem & consuetudinem omnino exequendam duximus: qui Arria-

norum, Priscillianistarum, Nestorianorum, Eutychianorum, & aliorum haereticorum libros & in illis contenta omnia, tam bona, quam mala, promiscue exusserunt, & adhibilarunt. Neque id immerito. Nam si optimi quique cibi, unius tantum gutta veneni (quo humanum corpus laederetur) infusione suspecti penitus sunt abijcendi: quanto magis ea scripta, quibus tanta & tam noxia animabus venena passim inserta sunt, non solum nobis cauenda sunt, sed etiam (ne alijs noceant) prorsus destruenda & corrumpenda, atque ab omni hominum memoria veniunt obliteranda. Accedit ad id, quod quicquid boni in Martini libris reperitur, id antea à sanctis patribus, quos Ecclesia recepit & approbavit, saepe dictum & saepe repetitum, absque ullius periculi aut mali suspitione, legi, & haberi potest.

VI. Eapropter, sub eisdem poenis omnibus & singulis supra dictis, vos omnes, ut quilibet vestrum, iam Principes quam alij, ad quos iustitiam quomodolibet pertinet ministrare, & alij quicumque in uniuerso Imperio, Regnis & Dominis nostris constituti, huiusmodi pestiferos Martini libros, tam Alemanicos quam Latinos impressos & imprimendos, aut etiam manu scriptos, ubicunque reperiuntur (utpote magna seditionis, schismatis, haereseos, in Ecclesia Dei fomites) diripiendos, & publico igni consumendos, penitusque abolendos cum effectu curetis, Apostolice quoque Nunciis, seu eorum Commissarijs, si operam vestram ad haec rem requisierint fideliter & diligenter assistatu: Et nihilominus in eorum absentia, per vos ipsos hac fieri, nostro nomine & iussu, omnino & re ipsa faciatis. In quo omnibus fidelibus, dilectis, subditis nostris, ut vobis ac Nobis metipsis assistant, & pareant, tenore praesentium sub eisdem poenis iniungimus & mandamus. Verum quia maxime cauendum est, ne Martini libri, aut ex illis excerpta mala, suppresso aut etiam mutato auctoris nomine, publicentur: quia etiam non sine magno animi nostri offensa, multos quotidie videmus & audimus, cum alibi tum maxime in Germania, componi & imprimi libros pluribus malis traditionibus & exemplis refertos: & ne non omni astu & dolo humana natura hostis Christiani laqueos tendat multos, passim diuulgari picturas & imagines, non in opprobrium modo priuatarum personarum, sed & ipsius Summi Pontificis & Sedis Apostolicae contumeliam excogitatas; ex quibus omnibus libris & picturis, Christi fideles in maximos, tam in fide quam in vita & moribus, prolabantur errores, & non solum priuata odia, scandala & similitates (prout experientia docet) multis in locis exorta fuerunt: verum etiam seditiones, tumultus, rebelliones, schismata, in Regnis, Provincijs, & populis, atque